

LIDOVÁ HVĚZDÁRNA V PROSTĚJOVĚ, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE,
KOLÁŘOVY SADY 3348
796 01 PROSTĚJOV
CZECH REPUBLIC

TELEFON +420-582-344-130
FAX +420-582-332-046
E-mail: prudky@hvezdarnapv.cz
[http //www.hvezdarnapv.cz](http://www.hvezdarnapv.cz)

VÝROČNÍ ZPRÁVA

LIDOVÉ HVĚZDÁRNY V PROSTĚJOVĚ, PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE (DÁLE JEN „HVĚZDÁRNY“), ZA ROK 2009

THE UNIVERSE
YOURS TO DISCOVER

INTERNATIONAL YEAR OF
ASTRONOMY
2009

Plán činnosti je oficiálním dokumentem vypracovaným pro potřeby zřizovatele –
Krajský řad Olomouckého kraje.
V Prostějově dne 8. února 2010.

OBSAH:

OZNAČENÍ V PLÁNU (STEJNĚ I VE VÝROČNÍ ZPRÁVĚ)	OZNAČENÍ (JE-LI) DLE ZŘIZOVATELE*)	STRANA
1. ÚVODNÍ SLOVO	-	3
2. KULTURNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST	3. PREZENTACE	6
2.1. ČINNOST PRO INDIVIDUÁLNÍ NÁVŠTĚVNÍKY	-	6
2.1.1. ASTRONOMICKÁ POZOROVÁNÍ	-	6
2.1.1.1.- DENNÍ	-	6
2.1.1.2. – NOČNÍ	-	6
2.1.2. PŘEDNÁŠKY	3.5. PŘEDNÁŠKY	6
2.1.3. FILMOVÉ VEČERY	-	6
2.1.4. VÝSTAVY	3.3. VÝSTAVY	7
2.1.5. PRÁZDNINOVÉ ŠKOLY	3.4.2. DÍLNY	7
2.1.6. SEMINÁŘE	2.3.2. SEMINÁŘE	8
2.1.7. SOUTĚŽE	-	8
2.1.8. EXKURZE	3.6.4. EXKURZE	9
2.1.9. ASTRONOMICKÉ TÝDNY		9
2.1.10. BAMBIRIÁDA		9
2.1.11. PRÁZDNINOVÉ POŘADY		10
2.2. ČINNOST PRO ŠKOLY	3.5. PŘEDNÁŠKY	10
2.2.1. - MATEŘSKÉ, ŠKOLNÍ DRUŽINY, 1.-3.R. ZŠ	3.5. PŘEDNÁŠKY	10
2.2.2. – PRO 4. A VYŠŠÍ ROČNÍKY ZŠ A SŠ	3.5. PŘEDNÁŠKY	11
2.3. KLUBY	3.5. PŘEDNÁŠKY	12
2.3.1. HVĚZDÁRNÍČEK	3.5. PŘEDNÁŠKY	12
2.3.2. GEMINI	3.5. PŘEDNÁŠKY	12
3. ODBORNÁ ČINNOST	2. VĚDA A VÝZKUM	13
3.1. ZÁKRESY SLUNEČNÍ FOTOSFÉRY	2.2. EXTERNÍ ÚKOLY	13
3.2. DRUŽICOVÉ EFEMERIDY	2.1. INTERNÍ ÚKOLY	13
3.3. METEOROLOGICKÁ MĚŘENÍ	2.1. INTERNÍ ÚKOLY+4.11.	13
3.4. KONZULTACE, PORADENSTVÍ	2.1. INTERNÍ ÚKOLY	14
3.5. KNIHOVNA, ČITARNA	2.1. INTERNÍ ÚKOLY	14
3.6. PRŮMĚRNÉ A EXTRÉMNÍ METEOROLOGICKÉ HODNOTY	2.1. INTERNÍ ÚKOLY	14
4. PUBLIKAČNÍ ČINNOST	2.4. PUBLIKACE	15
4.1.1. INETRNET A WEBOVÉ STRÁNKY	3.7.1. VLASTNÍ STRÁNKY	15
4.1.2. REGIONÁLNÍ MÉDIA		15
4.1.3. POLOLETNÍ NABÍDKY		15
4.3. PROPAGACE	-	15
4.3.1. PROPAGACE PRO INDIVIDUÁLNÍ NÁVŠTĚVNÍKY	-	15
4.3.2. PROPAGACE PRO ŠKOLNÍ SKUPINY	-	16
4.3.3. PROPAGACE RO CÍLENÉ SKUPINY	-	16
4.3.4. PRODEJNÍ CENTRUM	-	16
4.3.5. EXTERNÍ PROPAGAČNÍ PLOCHY	-	17
4.3.6. P.R.	-	17
5. OSTATNÍ ČINNOST	4. OSTATNÍ ČINNOST	18
5.1. REVIZE PROTIPOŽÁRNÍ	-	18
5.2. REVIZE ELEKTRONÁŘADÍ	-	18
5.3. REVIZE EZS	-	18
5.4. REVIZE EPS	-	18
5.5. ZÁVODNÍ PREVENTIVNÍ PÉČE	-	18
5.6. REPREZENTACE HVĚZDÁRNY	-	18
5.7. ORGANIZAČNÍ A SPRÁVNÍ ČINNOST	-	19
5.8. DISPLAY	-	19
5.9. ŠKOLENÍ ZAMĚSTNANCŮ	-	19
5.10. TELLURIUM	-	19
5.11. KATEDRA SÁL	-	20
5.12. STUPNĚ V SÁLE	-	20
5.13. HYGIENIA	-	20
5.14. VSTUPNÍ ŠKOLENÍ	-	20
5.15. PC PRO ROZPOČTAŘKU	-	20
5.16. MĚŘENÍ SNĚHOVÝCH SRÁŽEK	-	20
5.17. OPRAVA OKEN	-	21
5.18. OKNA V PŘEDNÁŠKOVÉM SÁLE	-	21
INVESTIČNÍ ZÁMĚRY 2009	-	21
FYZICKÁ INVENTURA MAJETKU 2009		21

*J Označení dle zřizovatele bylo svojí strukturou vytvořeno pro muzea a odlišnou činnost Hvězdárny tedy v celém jejím spektru nepostihuje.

1. ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE

Lidová hvězdárna v Prostějově, příspěvková organizace (dále jen Hvězdárna), bude v roce 2009 participovat na těchto projektech, které zásadně ovlivní její celoroční činnost

➤ **MEZINÁRODNÍ ROK ASTRONOMIE 2009 (INTERNATIONAL YEAR OF ASTRONOMY 2009, IYA 2009, <http://www.astronomy2009.org/>)**

Mezinárodní rok astronomie byl vyhlášen při příležitosti 400. výročí prvního užití dalekohledu k astronomickým účelům. Učinil tak Galileo Galilei, který jím mj. pozoroval Měsíc, Venuši a její fáze, Jupiter a jeho měsíce Saturn s prstenci, očima nepozorovatelné hvězdy. To vyvolalo revoluční změny v nazírání na postavení Země ve vesmíru. Renesanční astronom, fyzik a filozof Galileo Galilei se narodil v Toskánsku v roce 1564. Jeho spisy o koperníkovském heliocentrismu zapříčinily vleklé spory s římskokatolickou církví, které vyústily v inkviziční proces. Mezinárodní rok astronomie vyhlásilo UNESCO a jeho průběh na celosvětové úrovni koordinuje Mezinárodní astronomická unie. Mezinárodní rok astronomie nemá být jen oslavou astronomie a jejího přínosu společnosti a kultuře, ale předpokládá se, že povzbudí celosvětový zájem i o vědu obecně. Záměrem aktivit astronomů je přiblížit astronomii široké veřejnosti, zejména mladým lidem a to např. vytvářením příležitostí k setkání s astronomy a k pozorování oblohy dalekohledy. Další náměty obsahují také spuštění astronomického blogu, v němž by astronomové denně vysvětlovali zájemcům nejnovější objevy. Speciálním programem Všeobecné poznání (Universal Awareness - UNAWE) chce Mezinárodní astronomická unie vzbudit zájem o astronomii u dětí a pomoci jim k lepšímu porozumění světu. Veřejnost celého světa se tedy může těšit na celou řadu nabídek v celém průběhu roku 2009. Jednou z nich je např. jeden den s hvězdárnami světa, kdy světové observatoře budou v průběhu vybraných 24 hodin přenášet noční obraz svých dalekohledů a předávat tak štafetu přímého přenosu dalším a dalším podle toho, kde bude právě noc.

Český přípravný výbor stanovil následující čtyři priority pojetí Mezinárodního roku astronomie 2009 v České republice:

- Galileo, Kepler a další
- vzdělávání a sdílení poznatků z poznávání vesmíru
- vlastní zážitky z pozorování vesmíru
- tmavá noční obloha.

Hvězdárna mj. nabídne v I. pololetí přednášku Měl Galileo pravdu? Ve II. pololetí nabídne novou výstavu o klasické astronomii, výstavu dětských kreseb na téma Dalekohled a Galilei, letní školy Tak jako Galilei a Seznámení s dalekohledem. V roce 2009 bude úvod každého pořadu tvořit krátká prezentace připomínající původ myšlenky Mezinárodního roku astronomie 2009. Připraveny budou dvě verze a) pro děti do 10 let věku b) pro ostatní.

➤ **EVROPSKÁ NOC VĚDCŮ (EUROPEAN RESEARCHERS' NIGHT 2009) –** projekt probíhající ve 28 evropských zemích iniciovaný Evropskou unií a Evropskou komisí v rámci Marie Curie Action má mj. za úkol poutavou formou seznámit širší veřejnost s výsledky vědeckých bádání. Hvězdárna se do tohoto projektu, v České republice podporovaného Českou hlavou s.r.o., Akademií věd ČR (Česká astronomická společnost) a vysokými školami, zapojuje od počátku projektu (2004).

➤ **40. VÝROČÍ PŘISTÁNÍ PRVNÍHO ČLOVĚKA NA MĚSÍCI** - v roce 1969 se vydala k Měsíci mise Apollo 11, jejímž úkolem bylo přistát na Měsíci. Posádku tvořil Neil Armstrong a jeho kolegy byli pilot lunárního modulu Edwin "Buzz" Aldrin a pilot velitelského modulu Michael Collins. Mise začala 16. července 1969 v 13:32:00 UTC startem z Kennedyho vesmírného střediska na mysu Canaveral. Na Měsíci přistál lunární modul 20. července 1969 v 20:17:40

UTC. O šest hodin později, 21. července ve 2:56 UTC vstoupil Armstrong jako první člověk na povrch Měsíce. Poté pronesl slavnou větu:

„Je to malý krůček pro člověka, ale velký skok pro lidstvo.“

Hvězdárna ve II. pololetí roku 2009 zpřístupní část výstavy Od Sputniku po raketoplán zabývající se programem Apollo a jako putovní ji nabídne k zapůjčení, přednášku o stejném programu a prázdninový pořad pro děti Kosmonauti na Měsíci.

- **VĚDA A TECHNIKA V ULICÍCH** - akce s názvem "Věda v ulicích" je součástí projektu České hlavy s.r.o., který si vzal za cíl popularizovat vědu a techniku v České republice. Hvězdárna do tohoto projektu vstupuje od jeho samotného vzniku (2005). V současné době jsme svědky nových, převratných objevů a technických novinek, avšak informace o nich jsou mnohdy laické veřejnosti nesrozumitelné, neznámé a právě tento fakt bychom si přáli změnit. Jedná se o akci konanou v měsíci červnu, kdy ve spolupráci s prostějovskými středními školami široké veřejnosti prezentujeme atraktivní formou novinky přímo v ulicích a návštěvníci si mohou většinu vystavovaných exponátů vyzkoušet.
- **BAMBIRIÁDA** – aktivní účast Hvězdárny na této červnové akci bude jednak propagací její činnosti formou panelu i předvedením jedné její aktivity pro veřejnost, konkrétně dětských soutěží.

ČINNOST HVĚZDÁRNY ZCELA ZÁSADNÍM ZPŮSOBEM OVLIVNÍ PŘEDPOKLÁDANÁ GENERÁLNÍ OPRAVA ELEKTROINSTALACE - uskuteční-li se, pak je projektantem odhadováno, že předpokládaná doba odstávky nejen na generální opravu, ale následné malířské, natěračské, úklidové apod. práce si vyžádají 5 – 8 týdnů. V tuto chvíli není známo, zda na opravu budou potřebné finanční prostředky ani kdy se oprava uskuteční. Programová nabídka na I. pololetí byla již stanovena, distribuována i medializována.

PÉČE O BUDOVU A INVENTÁŘ - v roce 2009 stranou pozornosti nezůstane ani otázka údržby a oprav budovy Hvězdárny i jejího vybavení a také (projektová) příprava větších oprav, které bude třeba provést v nejbližších letech (stupňovitě uspořádaná křesla v přednáškovém sále, koupelny u kanceláří). Objednány budou všechny periodické revize přístrojového vybavení Hvězdárny (EZS, EPS, elektrické nářadí apod.).

PROPAGACE – nabídka k využití volného času nejen k zábavě ale i ke vzdělávání je v naší zemi rok od roku širší a rozmanitější. Bohužel nabídky k (mnohdy plytké) zábavě nejenže jsou početnější, ale i do jejich propagace plynou mnohonásobně vyšší prostředky než do nabídek vzdělávacích. V roce 2009 bude Hvězdárna otázkám propagace věnovat větší úsilí i finanční prostředky než v minulosti. Do této oblasti se převádí vinou dodavatele nesplněná objednávka z roku 2006 – vybavení venkovní propagační skříňky displayem.

PÉČE O ZAMĚSTNANCE – zaměstnancům Hvězdárny bude umožňována účast na odborných školeních, seminářích apod. Oblast IT současní zaměstnanci Hvězdárny zvládli empiricky, samostudiem apod. Zaměstnanci Hvězdárny budou také absolvovat všechny povinná školení z bezpečnosti práce, preventivní prohlídky stanovené Zákoníkem práce apod. Budou učiněny první kroky k modernizaci sociálního zázemí pro zaměstnance Hvězdárny.

PLÁN ČINNOSTI Hvězdárny pro rok 2009 je detailně rozebrán v dalších kapitolách. Plán je konstruován pro celkových 14 000 návštěvníků na 550 akcích, z nichž asi 140 (závislé i na povětrnostních podmínkách) budou tvořit pozorování dalekohledy.

Plnění:

Činnost Hvězdárny ve výjimečném roce 2009 (kromě tradičních aktivit navíc IYA, 40. výročí přistání prvních lidí na Měsíci a nejdelší odstávka Hvězdárny v její dosavadní historii) lze označit rovněž za výjimečnou.

IHY 2009 - nejenže byl při každé příležitosti návštěvníkům připomínán důvod a existence IHY, ale kromě speciálních přednášek (stěžejní přednáška s názvem Měl Galilei pravdu?) byla Hvězdárnou připravena i zatím nej kvalitnější výstava pojmenovaná Strhující snímky z vesmíru, koncipovaná i jako putovní. Z dětských kreseb vznikla výstavka Co pozoroval Galileo Galilei? Originálně k poslání Hvězdárny byl upraven vchod do pozorovatelny – velkoplošným a speciálně osvětleným bannerem podvěšeným pod strop přístupové chodby.

40. výročí přistání prvních lidí na Měsíci – kromě speciálních přednášek (stěžejní přednáška s názvem Apollo známé neznámé) bylo vhodně využito části výstavy vzniklé roku 2008 Od Sputniku po raketoplán.

Generální oprava elektroinstalace Hvězdárny – investiční akce vyplývající ze závěrů revizní zprávy 2008 znalce v oboru elektro a financovaná přímo zřizovatelem. Zapříčinila odstávku Hvězdárny od 29. června do 11. září 2009, tzn. že mj. nebylo možné uskutečnit tradiční letní školy. S výjimkou domovníka a ředitele řešili tuto situaci ostatní zaměstnanci Hvězdárny povětšinou dovolenou.

Z důvodu nepřízně počasí 23. června se poprvé v pětileté historii projektu nepodařilo realizovat vstup do akce **Věda a technika v ulicích**.

Byl vydán nový nabídkový **Katalog pořadů pro školy** plně respektující Rámcové vzdělávací programy a záložky do knih popisující základní nabídku Hvězdárny. Byly vydány oba pololetní nabídkové katalogy pořadů Hvězdárny. Před vstup do Hvězdárny byl instalován **display**, na kterém je atraktivním způsobem zveřejňována aktuální nabídka Hvězdárny.

Do okruhu nadstandardních přednášek roku 2009 lze zařadit přednášku a rozpravu s českým kosmonautem Vladimírem Remkem. Mimořádný ohlas především mezi podnikateli měla přednáška mj. i hostujícího profesora kjótské univerzity na téma Začátky doby sluneční aneb O přeměně slunečního svitu na elektřinu.

Celkových 566 akcí Hvězdárny uskutečněných od 1. ledna do 29. června a od 11. září do 31. prosince 2009 využilo celkem 17535 návštěvníků (2003: 17883, 2004:16780, 2005: 15524, 2006: 13952, 2007: 17991, 2008:15647).

2. (3.) KULTURNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST

2.1. ČINNOST PRO INDIVIDUÁLNÍ NÁVŠTĚVNÍKY

2.1.1. ASTRONOMICKÁ POZOROVÁNÍ

2.1.1.1. ASTRONOMICKÁ POZOROVÁNÍ DENNÍ NAPŘ. SLUNCE

2.1.1.2. ASTRONOMICKÁ POZOROVÁNÍ NOČNÍ HVĚZDNÉ OBLOHY

Cíl: nejcharakterističtější nabídka každé hvězdárny se vyznačuje výjimečným emotivním nábojem a schopností ukázat na postavení člověka ve vesmíru. Pozorování kosmických objektů je také činností v mnoha případech motivační.

Realizace: za bezmračné oblohy pomocí astronomických dalekohledů a to na Hvězdárně i mimo ni (Věda a technika v ulicích, letní dětské tábory apod.). Na Hvězdárně pravidelně každé pondělí a čtvrtky, v průběhu Astronomických týdnů (viz další text) každodenně a v období od listopadu do února také každý středeční podvečer v čase 17. 30 – 18. 30 hodin speciálně pro malé děti. Dále aktuálně ve všech případech mimořádných astronomických úkazů.

Zajišťují: 2.1.1.1. Černohousová, Prudký

2.1.1.2. + víkendová + mimořádná Prudký; podvečerní středeční Černohousová

Vstupné 10 Kč.

Plnění:

Uskutečnilo se 103 popsanych pozorování pro 1613 osob. 1.5., v den otevřených dveří využilo možnosti pozorovat Slunce 70 osob.

2.1.2. (3.5.) PŘEDNÁŠKY

Cíl: vzdělávání prostřednictvím různých forem popularizace astronomie, kosmonautiky, meteorologie, matematiky, fyziky, zeměpisu (žádané cestopisné pořady) a s nimi souvisejících přírodních i technických věd.

Realizace: a) jedná se o plánovaná a tudíž i pravidelná vystoupení pracovníků Hvězdárny nebo externích specialistů, konaná buď na Hvězdárně nebo v případě očekávaného většího zájmu i mimo Hvězdárnu. Tyto akce mj. nabízí pololetní katalogy NABÍDKA POŘADŮ PRO VEŘEJNOST vydávaného obvykle v nákladu 1000 kusů
b) jedná se o akce objednané nejrůznějšími skupinami, spolky apod. z pololetních katalogů NABÍDKA POŘADŮ PRO VEŘEJNOST a konané jak na Hvězdárně tak i mimo ni.

Zajišťuje: Prudký

Vstupné na přednášky externistů 20 Kč, ostatní 10 Kč.

Plnění:

Celkem 8 vypsanych resp. plánovaných přednášek externistů a 17 vyžádaných zájemci od lektorů Hvězdárny, s celkovou návštěvností 906 osob. Do nadstandardních přednášek tohoto druhu lze zařadit přednášku a rozpravu s českým kosmonautem Vladimírem Remkem. Mimořádný ohlas především mezi podnikateli měla i přednáška mj. i profesora tokijské univerzity na téma Začátky doby sluneční aneb O přeměně slunečního svitu na elektřinu.

2.1.3. FILMOVÉ VEČERY

Cíl: vzdělávání, rozšiřování obzorů apod. pomocí filmů a videozáznamů. Ty mohou tvořit součást jiných pořadů nebo budou nabízeny formou monotematických projekcí.

Realizace: pomocí filmů a videozáznamů z vlastní filmotéky nebo snímků vypůjčených.

Zajišťuje: Prudký

Vstupné 10 Kč na monotematické projekce.

Plnění:

Kromě standardního doprovodu prakticky všech školních pořadů videosnímky byla po osmnácté uspořádána repríza mezinárodního festivalu Tourfilm, jehož garantem je agentura Czech Tourism. Tourfilm shlédlo 57 diváků.

2.1.4. (3.2., 3.3.) VÝSTAVY

- a) historii vzniku pozorovatelny na prostějovské škole na Husově náměstí a období výstavby Hvězdárny připomíná stávající výstava v přednáškovém sále Z DĚJIN PROSTĚJOVSKÉ ASTRONOMIE.
Zajišťuje: Prudký
- b) stávající výstavy SLUNCE – HVĚZDA ŽIVOTA A SMRTI nebo OD SPUTNIKU PO RAKETOPLÁN. Posledně jmenovaná výstava je koncipována jako putovní a bude-li ji takto veřejností využito, bude v pozorovatelně instalována výstava Slunce.
Zajišťuje: Prudký
- c) nová výstava DALEKOHLED A GALILEO
Cíl: v Mezinárodním roce astronomie seznámením s činností Galilea Galileiho inspirovat děti ke kresbám jeho prvních pozorování.
Realizace: výkresy dětí na téma Dalekohled a Galileo vystavit v průběhu III. Q. 2009 na chodbě před vstupem do pozorovatelny a ve vitrínách v pozorovatelně.
Zajišťuje: Černohousová
- d) vytvořit novou výstavu s pracovním názvem HVĚZDNÝ VESMÍR
Cíl: k Mezinárodnímu roku astronomie 2009 připravit scénářisticky, digitálními podklady výstavu o klasické astronomii a zadat její zhotovení.
Realizace: minimálně 14 umělohmotných panelů umožňujících snadné zapůjčení, s digitálně koncipovanou grafikou. Zahájení nejpozději ve III.Q. 2009.
Zajišťuje: Prudký.

Není-li uvedeno jinak budou výstavy nabízeny na Hvězdárně jako součást nabídky školním výpravám, jako nedílná součást večerních pozorování a využít jich mohou i individuální zájemci.
Vstupné 10 Kč pro individuální zájemce.

Plnění:

Ad a) po celý rok byla výstava přístupna v prostorách Hvězdárny.

Ad b) po celý rok byla přístupná buď na Hvězdárně nebo byla zapůjčována mimo Hvězdárnu výstava Od Sputniku po raketoplán a to jako příspěvek Hvězdárny ke 40. výročí přistání prvních lidí na Měsíci.

Ad c) výstava s názvem Co pozoroval již Galileo Galilei? byla zahájena 16. 9. 2009. Jedná se o soubory dětských kreseb toho co mohl tehdejší dalekohledem pozorovat již Galileo Galilei, tzn. Slunce, Měsíc, planety a hvězdy. Na dalších kresbách byly motivy výprav do vesmíru a co lze spatřit současnými astronomickými dalekohledy.

Ad d) výstava s pracovním názvem Hvězdný vesmír byla pro soubor fotografií ve vysokém rozlišení nakonec pojmenována Strhující snímky z vesmíru. Zahájena byla 28. října 2010 a byla do konce roku 2009 k dispozici návštěvníkům na Hvězdárně i mimo ni. Při zapůjčení této výstavy do Reálného gymnázia v Prostějově byla výstava doplněna speciální prezentací a vědomostními testy.

Celkem při 90 příležitostech na Hvězdárně a ve 14 případech mimo Hvězdárnu si výstavy prohlédlo 7098 zájemců. Z toho 1.5., v den otevřených dveří, využilo možnosti prohlédnout si výstavy využilo 70 osob.

2.1.5. (3.4.2.) PRÁZDNINOVÉ ŠKOLY

2.1.5.1. (3.4.2.) VIDĚT MĚSÍC TAK JAKO GALILEI ...

Cíl: XXI. Letní pozorovatelská škola poskytne komukoliv nenáročnou formou získat jednoduché znalosti z astronomie, naučí orientaci na hvězdné obloze a seznámí s ovládáním astronomických dalekohledů.

Realizace: XXI. ročník Letní školy bude uspořádán o letních prázdninových večerech formou prázdninového kurzu skládajícího se ze série dvouhodinových přednášek v přednáškovém sále a série stejně dlouho trvajících nočních pozorovatelských praktik u dalekohledů.

Zajišťuje: Prudký

Školné 100 Kč.

Plnění:

V uvedeném termínu probíhala na Hvězdárně generální oprava elektroinstalace a tuto plánovanou nabídku nebylo možné uskutečnit.

2.1.5.2. (3.4.2.) SEZNÁMENÍ S DALEKOHLEDEM

Cíl: hodinové besedy poskytnou dětem do 10 let věku základní informace o dalekohledech, zvláště o dalekohledu Galileo Galilei. Názorné ukázky pozorování dalekohledy při různém zvětšení. Využití dalekohledů při pozorování objektů nejen ve sluneční soustavě, ale i ve větších vzdálenostech.

Realizace: 10. – 14. 8. pět dopoledních lekcí seznámí s dalekohledy čočkovými a zrcadlovými, porovnány budou pohledy na astronomické objekty při použití různého zvětšení dalekohledu. Prohlídka dalekohledů na Hvězdárně a formou prezentace ukázky velkých dalekohledů ve světě. Z pozorovatelných pozorování okolí při různém zvětšení dalekohledu. Při příznivém počasí pozorování Slunce a Měsíce.

Zajišťuje: Černohousová

Školné 50 Kč.

Plnění:

V uvedeném termínu probíhala na Hvězdárně generální oprava elektroinstalace a tuto plánovanou nabídku nebylo možné uskutečnit.

2.1.6. (2.3.2.) X. SEMINÁŘ PRO PRACOVNÍKY MATEŘSKÝCH ŠKOL

Cíl: seznámení s programy pro školy mateřské i základní, aktuální nabídka Hvězdárny školám, prohlídka přístrojového vybavení Hvězdárny.

Realizace: setkání s pedagogy na začátku nového školního roku (září).

Zajišťuje: Černohousová

Vstup pro učitele zdarma.

Plnění:

Semináře pro pracovníky MŠ a 1. až 3. tříd ZŠ a ŠD se zúčastnilo 8 učitelek. Byly seznámeny s nabídkou pro školní rok 2009/10 pro děti do 10 let. Byly předvedeny pohádky a pořady doplňující školní výuku a rozdány nové Katalogy školních pořadů. Závěrem si prohlédly novou výstavku CO POZOROVAT JIŽ GALILEO GALILEI?, pozorovatelnou s dalekohledy, obchod s drobnými upomínkovými předměty z astronomie a kosmonautiky, kopuli s dalekohledem a meteorologické přístroje. Propagace semináře: mailem do MŠ a ZŠ OL KRAJE.

2.1.7. NEDELNÍ SOUTĚŽE

Cíl: jednoduchými soutěžními úkoly z astronomie podněcovat u pěti až jedenáctiletých dětí zájem o tyto obory.

Realizace: s výjimkou prázdnin je soutěži každý měsíc věnováno jedno nedělní odpoledne. Každý měsíc jiné soutěžní téma. Pokračování tématu započatém v cyklu pro školní rok 2008/9 „SLUNEČNÍ SOUSTAVA“. Pro školní rok 2009/2010 bude tématem soutěžního cyklu „KOSMONAUTIKA“.

Propagace této nabídky v Olomouckém kraji: mimo novináře budou pravidelně každý měsíc prokazatelně osloveny všechny mateřské školy, školní družiny, Domy dětí a mládeže, dětské domovy a obecní úřady.

Zajišťuje: Černohousová

Vstupné 10 Kč.

Plnění:

Soutěže konané na Hvězdárně, kterých se zúčastnilo 250 osob, byly připraveny tak, že dětem bylo nejdříve téma soutěže přiblíženo prezentací. Soutěžní otázky pak vycházely jen z informací, které děti toho dne na hvězdárně slyšely. Děti odpovídaly písemně i kresbami.

Soutěž „Najdi zvíře, poznej souhvězdí (zvěrokruhu)“ v ZOO Svatý kopeček u Olomouce absolvovalo 185 dětí, které tam v sobotu 27. 9. přišly a projevíly zájem se soutěže zúčastnit.

Soutěže byly nabízeny na www stránkách Hvězdárny, v nabídce pořadů pro veřejnost, v novinách, týdenících i měsíčnících a plakáty, které byly mailem s doprovodným textem a s prosbou o vystavení na veřejnosti přístupném místě rozeslány na MŠ, ZŠ, Domy dětí a mládeže, Dětské domovy a obce Olomouckého kraje. Soutěž v ZOO na Svatém kopečku byla mj. propagována v Mladé frontě dnes a v olomouckém měsíčníku Kde, kdy, kam. Odezvou na tyto informace byly rodinné návštěvy i návštěvy kolektivů jak na nedělních soutěžích, tak i na dalších pořadech. Celková účast na soutěžích: 250 osob.

Soutěže byly navíc na žádost opakovány během roku sedmkrát pro svěřence sdružení Lipka a ŠD J. Železného, soutěžilo 169 osob.

23. 4. na akci Iris Ekocentra nazvanou Zelená stezka, zajišťovala Hvězdárna stanoviště meteorologie a astronomie. Účastnilo se 26 škol z Prostějova a okolí, žáci čtvrtých až devátých tříd ZŠ a gymnázií. Každá škola měla dvě tříčlenná družstva, celkem 156 soutěžících.

2.1.8. (3.6.4.) EXKURZE

Cíl: seznámení s Hvězdárnou a planetáriem Mikuláše Koperníka v Brně, pracovišti blízkými hlavnímu předmětu činnosti Hvězdárny a s jejich zázemím.

Realizace: nabídka určená především členům klubů Hvězdárny i široké veřejnosti.

Zajišťují: Černohousová, Prudký

Poplatek: s výjimkou eventuálních honorářů lektorům nesou veškeré náklady účastníci exkurze.

Plnění:

16. 5. se sobotního odpoledního výletu do Hvězdárny a planetária Mikuláše Koperníka v Brně zúčastnilo 17 osob, z toho 10 dětí. K dětem z klubu Hvězdárniček se připojili další zájemci. Všichni si prohlédli pozorovatelnu brněnské hvězdárny, terasu s dalekohledy, seznámili se s malým planetáriem, na vlastní „dotek“ si odzkoušeli planetárium pro nevidomé a v planetáriu shlédli pohádku Hledá se Polárka. Po odchodu ostatních návštěvníků se blíže seznámili se strojem planetária.

Pro nový ročník klubu Hvězdárniček se výlet s obdobným obsahem uskutečnil v sobotu 28. 11. za účasti 19 osob, z toho 9 dětí.

2.1.9. ASTRONOMICKÉ TÝDNY

Cíl: současný počet zaměstnanců Hvězdárny neumožňuje nepřetržitý provoz resp. neomezenou nabídku návštěvních hodin pro veřejnost.

Realizace: kromě standardní nabídky bude proto pokračováno v pořádání tzv. Astronomických týdnů, kdy s výjimkou letních měsíců bude Hvězdárna jeden týden v každém měsíci takovou možností nabízet. O Astronomických týdnech bude Hvězdárna přístupna od pondělního jitra až do nedělní noci.

Zajišťují: Černohousová, Prudký

Plnění:

Této možnosti využívali návštěvníci na nabízené pořady v průběhu celého dne, tj. od dopoledních i odpoledních pořadů až po večerní pozorování.

2.1.10. BAMBIRIÁDA

Cíl: propagace nabídky Hvězdárny

Realizace: 4. a 5. června vystavením panelu propagujícího činnost Hvězdárny v místě konání Bambiriády v Prostějově. Bude připravena vědomostní soutěž o astronomii. Drobné odměny vítězům budou získány tradičně od stavebních spořitelců apod. Příspěvek Hvězdárny je částí Bambiriády, která bude propagována jejím pořadatelem.

Zajišťuje: Černohousová (čtvrtek), Prudký (pátek)

Plnění:

V roce 2009 byla v Prostějově Bambiriáda nahrazena byla tzv. Veletrhem zábavy. Hvězdárna měla na veletrhu po oba dny vystavený panel seznamující s její činností a panel zvoucí děti k soutěži s astronomickou tematikou. Ve čtvrtek se soutěže zúčastnilo 109 a v pátek 150 dětí.

2.1.11. PRÁZDNINOVÉ POŘADY

2.1.11.1. SLUNEČNÍ SOUSTAVA

Cíl: hodinové pořady poskytnou dětem do 10 let věku postupně základní informace o planetách.

Realizace: 23. – 27.2. každý den formou jiné pohádky o jednotlivých planetách. V přednáškovém sále budou pro větší názornost využívány globusy Země a Měsíce, tellurium a modely planet sluneční soustavy.

Zajišťuje: Černohousová

Vstupné 10 Kč.

Plnění:

23. 2. Co hvězdář nevěděl – pohádka o planetě Merkur

24. 2. Povídání o Zemi – pořad o ročních obdobích

25. 2. Kometu Žaneta – pohádka o kometě, planetě Venuši a Jupiteru

26. 2. O princi Saturnovi a jeho prstýnku – pohádka o planetě Saturn

27. 2. Stalo se nestalo – pohádka o planetách sluneční soustavy

Během týdne vyslechlo nabízené pohádky celkem 136 návštěvníků.

2.1.11.2. KOSMONAUTÉ NA MĚSÍCI

Cíl: mladším dětem jednoduché připomenutí výročí 40 let od prvních kroků lidí po Měsíci. Každý den bude připomenut jeden úspěšný let a přistání kosmonautů na Měsíci, od Apolla 11 až po Apollo 17.

Realizace: 7. – 10., 13. – 14. 7. prezentace v sále, promítání videosnímků o přistání lidí na Měsíci, prohlídka výstavy o kosmonautice v pozorovatelně.

Zajišťuje: Černohousová

Vstupné 10 Kč.

Plnění:

V uvedeném termínu probíhala na Hvězdárně generální oprava elektroinstalace a tuto plánovanou nabídku nebylo možné uskutečnit.

2.2. ČINNOST PRO ŠKOLY

Pedagogická práce se školní mládeží je odpovědná a velice náročná i časově. Většinu návštěvníků Hvězdárny tvoří organizovaně přicházející školní mládež všech věkových skupin. Pro ni je připraveno několik desítek pořadů doplňujících školní výuku. Každý z nich je uzavřeným celkem úměrným znalostem a mentalitě žáků. Astronomické výukové pořady se konají na základě předběžných objednávek škol ve všední dny v dopoledních i odpoledních hodinách, přičemž začátky jsou zpravidla v 9. 00, 10. 30 a ve 13. 30 hodin.

Součástí řady školních pořadů, ale nejenom jich, je využívání telluria. Životnost mechanická i koncepční současného telluria z roku 1975 se blíží k závěru – je třeba pořídit tellurium nové. Bohužel jediný současný světový výrobce tellurií – německá fy CONATEX DIDACTIC – nenabízí tellurium svými parametry vhodné pro přednáškový sál Hvězdárny. Výrobní sortiment tohoto výrobce proto bude i nadále pečlivě sledován.

Nabídku školních pořadů by obohatilo předvádění pokusů z optiky – za tím účelem by bylo třeba pořídit novou optickou lavici s moderním světelným zdrojem. Letitá a z bezpečnostních důvodů nepoužívaná optická lavice má jako světelný zdroj ještě uhlíkový oblouk. Obdobná situace jako v předchozím odstavci.

2.2.1. (3.5.) POŘADY PRO DĚTI Z MATEŘSKÝCH ŠKOL A ŽÁKY 1. – 3. ROČNÍKŮ ZŠ

Cíl: prostřednictvím nabídky 21 pořadů tohoto druhu seznámení s jednoduchými astronomickými pojmy a fakty (platí pro MŠ), doplnění vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (pojem převzatý z RVP platný pro 1. až 3. ročník ZŠ). V roce 2009 bude úvod každého školního pořadu tvořit krátká prezentace připomínající původ myšlenky Mezinárodního roku astronomie 2009.

Realizace: V roce 2009 budou digitalizovány pořady:

- Nemáte chuť na Měsíc?
- Jak přichází den (oba jsou již zařazeny v Nabídce pořadů pro veřejnost na I. pololetí 2009)
- Martin a hvězda.

Zajišťuje: Černohousová

Vstupné 10 Kč.

Plnění:

V úvodu všech pořadů byl připomenut krátkou prezentací Mezinárodní rok astronomie.

V květnu byla uváděna nově digitalizovaná pohádka Nemáte chuť na Měsíc, v červnu povídání Jak přichází den a v listopadu Martin a hvězda.

V průběhu roku byly uváděny pohádky nabízené Plánem činnosti i další vybrané pedagogickým doprovodem takto:

<i>O princi Saturnovi a jeho prstýnku</i>	<i>19 pořadů</i>	<i>526 osob</i>
<i>Stalo se nestalo</i>	<i>14 pořadů</i>	<i>375 osob</i>
<i>Kometa Žaneta</i>	<i>14 pořadů</i>	<i>375 osob</i>
<i>Vyprávění o Sluníčku</i>	<i>12 pořadů</i>	<i>401 osob</i>
<i>Nemáte chuť na Měsíc</i>	<i>6 pořadů</i>	<i>213 osob</i>
<i>Jak přichází den</i>	<i>1 pořad</i>	<i>21 osob</i>
<i>Měsíc a hasič</i>	<i>22 pořadů</i>	<i>687 osob</i>
<i>Hrdina Perseus</i>	<i>5 pořadů</i>	<i>74 osob</i>
<i>Martin a hvězda</i>	<i>1 pořad</i>	<i>32 osob</i>
<i>Jak Martin s Lenkou šli hledat vánoční...</i>	<i>9 pořadů</i>	<i>274 osob</i>
<i>Jak kapička putovala</i>	<i>3 pořady</i>	<i>61 osob</i>
<i>Měsíc u krejčího</i>	<i>5 pořadů</i>	<i>126 osob</i>
<i>Co hvězdář nevěděl</i>	<i>1 pořad</i>	<i>20 osob</i>
<i>Princezna Labuť</i>	<i>1 pořad</i>	<i>33 osob</i>
<i>Jak si mlsné medvídko chtělo...</i>	<i>6 pořadů</i>	<i>237 osob</i>
<i>Malované počasí</i>	<i>3 pořady</i>	<i>97 osob</i>
<i>Celkem 122 pohádkových pořadů shlédlo 3 552 dětí z mateřských škol, školních družin s pedagogickým doprovodem a rodičů s dětmi.</i>		
<i>Dalších 34 pořadů o sluneční soustavě, o ročních obdobích, o koloběhu vody a orientaci v přírodě shlédlo 959 žáků z 1. – 3. tříd základních škol.</i>		

2.2.2. (3.5.) PROGRAMY PRO ŽÁKY 4. A VYŠŠÍCH ROČNÍKŮ ZÁKLADNÍCH ŠKOL A STUDENTŮ ŠKOL STŘEDNÍCH

Cíl: doplnění výuky zeměpisu, fyziky, přírodopisu apod. v ZŠ a SŠ, ale i výběrových přírodovědných seminářů. Programy jsou koncipované tak, aby byly srozumitelné samy o sobě, tj. bez odkazů na jiná témata.

Realizace: 34 průběžně aktualizovaných pořadů, naplňujících ve školách praktikovaný RVP, připravených kdykoliv k internímu i externímu využití je doplňováno nabídkou návštěvy expozic případně výstav a za příznivého počasí i pozorováními Slunce. V roce 2009 bude úvod každého školního pořadu tvořit krátká prezentace připomínající původ myšlenky Mezinárodního roku astronomie 2009.

Zajišťuje: Prudký

Vstupné 10 Kč.

Plnění:

V úvodu všech pořadů tohoto druhu byl připomenut krátkou prezentací Mezinárodní rok astronomie.

Celkový požadavek byl na 72 pořadů konaných na Hvězdárně a v to případě nejčastěji spojených s prohlídkami právě nabízených výstav a pozorovatelské techniky nebo přímo ve školách (Přerov, Dolany, Otaslavice, ...). Tyto pořady absolvovalo 3635 žáků a studentů.

2.3. KLUBY

Spontánně se na Hvězdárnu dostavujícím dětem a mládeži, dávajícím tak najevo hlubší vztah k astronomii, jsou nabízeny následující formy klubového vyžití.

2.3.1.(3.5.) KLUB HVĚZDÁRNÍČEK

Cíl: seznámení se základními astronomickými pojmy a fakty, praktická pozorování – to vše určené dětem do 11 let věku

Realizace: v průběhu školního roku formou klubových středečních podvečerních setkávání, v zimních měsících doplňovaných následnými podvečerními pozorováními dalekohledy, na jaře a na podzim pozorováními Slunce a na jaře zájezdem do brněnského planetária. Propagace této nabídky v Olomouckém kraji: mimo novináře budou prokazatelně osloveny všechny mateřské školy, školní družiny a obce v Olomouckém kraji.

Zajišťuje: Černohousová

Pololetní klubový poplatek 100 Kč.

Plnění:

Členové klubu na podzim a na jaře členové pozorovali Slunce, od listopadu do února se učili orientovat na obloze, pozorovali Měsíc, planety a další zajímavé astronomické objekty. Celkem se 38 klubových setkání zúčastnilo 402 dětí. Z uvedeného počtu setkání čtyři doplnilo večerní pozorování a šest pozorování Slunce. V květnu a v listopadu se uskutečnil sobotní odpolední výlet do Hvězdárny a planetária Mikuláše Koperníka v Brně. V I. pololetí měl klub 9 členů, ve II. pololetí 14 členů.

2.3.2. (3.5.) KLUB GEMINI

Cíl: seznámení se základními astronomickými pojmy a fakty, ovládnutím pozorovací a výpočetní techniky, prováděním jednoduchých avšak samostatných astronomických pozorování. Posíleny tak budou tzv. „kompetence k učení. Jedná se tedy o osvojení si nových poznatků a jejich praktické aplikace. To vše je určeno mládeži ve věku 10 – 20 roků.

Realizace: klubová činnost má charakter individuální výuky formou klubových čtvrtěčných podvečerních setkávání, po celou dobu trvání Astronomických týdnů, tj. včetně víkendů, formou denních pozorování Slunce a nočních pozorovatelských praktik. Klubová činnost časově kopíruje školní rok, začíná na přelomu září a října a končí na začátku června. Propagace této nabídky v Olomouckém kraji: mimo novináře budou prokazatelně osloveny všechny základní a střední školy v Olomouckém kraji.

Zajišťuje: Prudký

Celoroční klubový poplatek 100 Kč.

Plnění:

Čtyři členové klubu se zabývali základy astronomie, kosmonautiky, klasickým fotografickým procesem, PC programy astronomického charakteru apod.

3. (2.) ODBORNÁ ČINNOST

Stěžejním posláním Hvězdárny je vzdělávání veřejnosti. Pominout však nelze ani její činnost odbornou, která se ve svém důsledku do činnosti vzdělávací promítá a prospěšně ji ovlivňuje.

3.1. (2.2.) ZÁKRESY SLUNEČNÍ FOTOSFÉRY, TJ. SLUNEČNÍCH SKVRN A FAKULOVÝCH POLÍ

Cíl: pravidelné monitorování projevů sluneční aktivity ovlivňujících geomagnetické pole. Tuto činnost neohrožuje parazitní osvětlení, tak typické pro městskou zástavbu.

Realizace: za příznivých povětrnostních podmínek každodenními pozorováními Slunce. Produktem pozorování jsou kresby fotosféry získané projekční metodou, dalekohledy s filtry nebo i pozorováními pouhým okem přes vhodný filtr. Z těchto pozorování lze vysledovat historii i prognózu aktivních oblastí Slunce. Hvězdárna je zapojena od roku 1998 do mezinárodní sítě ISES s evropským ústředím v Observatoire Royal de Belgique v Bruselu. Ke statistickým účelům jsou navíc měsíční souhrny zasílány Hvězdárně ve Valašském Meziříčí a do Kladna. Zasílání měsíčních souhrnů se děje E-mailem, originály kreseb jsou archivovány na Hvězdárně a jsou často využívány i jako pomůcka při nejrozličnějších programech.

Zajišťuje: Černohousová

Plnění:

V průběhu roku bylo pořízeno 88 zákresů. Nižší počet zákresů byl zapříčiněn generální opravou elektroinstalace, kdy byla pozorovatelná mimo provoz. Vzhledem k dlouhodobému minimu sluneční činnosti nebyly pozorovány skvrny pouhým okem. Zákresy byly používány jako názorná pomůcka při pozorování Slunce. Měsíční protokoly byly odesílány do evropského centra v Bruselu, k dalšímu statistickému zpracování. V. Nelíbovi do Kladna, u kterého se soustřeďují protokoly všech pozorovatelů z ČR a na Hvězdárnu ve Valašském Meziříčí. Hvězdárna ve Valašském Meziříčí od září 2009 soustřeďuje již jen protokoly o pozorování Slunce pouhým okem.

3.2. (2.1.) DRUŽICOVÉ EFEMERIDY

Cíl: seznámení široké veřejnosti s přesnými časy, směry a azimuty přeletů nejjasnějších nebo i jinak zajímavých umělých komických objektů přesně nad Hvězdárnou nebo jakýmkoliv jiným bodem zemského povrchu. Poskytování know-how zájemcům o tyto prognózy.

Realizace: zadáním pomocí GPS naměřených zeměpisných souřadnic jakéhokoli pozorovacího stanoviště na zemském povrchu se na začátku každého týdne provedou výpočty zmíněných přeletů na 7 – 10 dní dopředu. Výsledky se pak veřejně vystavují a na požádání sdělují telefonicky, mailem apod.

Zajišťuje: Prudký

Plnění:

S výjimkou období generální opravy elektro, kdy nebyla k dispozici výpočetní technika ani připojení k internetu, byl tento úkol beze zbytku plněn.

3.3. (2.1. + 4.11.) METEOROLOGICKÁ MĚŘENÍ

Cíl: stálá měření atmosférických meteorologických údajů v Prostějově, z nichž nejstarší se provádí od roku 1974. Archivace - takto získané hodnoty se ukládají v PC. Naměřené hodnoty jsou mj. postupovány zájemcům a to i jako předplacené služby. Automatická meteorologická stanice nemá ve svém standardním vybavení zařízení měřící sněhové srážky – nutno doplnit.

Hvězdárna jako placenou službu také nabízí seřizování barometrů.

Realizace: automatická meteorologická stanice spojená s PC, další měřicí přístroje

Zajišťují: Černohousová, ve snaze nenarušit posloupnost pak v době její nepřítomnosti ostatní členové pracovního týmu Hvězdárny; seřizování barometrů a modernizace přístrojového vybavení – Prudký.

Plnění:

Měření byla prováděna ještě zčásti klasicky týdenními zapisovači a úplná data pak byla získávána automatickou stanicí Davis (doplněnou na začátku roku o měřič sněhových srážek), o celkové povětrnostní situaci byl veden deník, veškeré naměřené meteorologické údaje 2009 byly zapsány do PC. Zájemcům bylo odpovídáno na dotazy ohledně aktuálního atmosférického tlaku a povětrnostní situace v Prostějově. Ve dvou případech zájemci žádali informace písemně. Třem předplatitelům byly zasílány každý týden informace o základních meteorologických údajích, tj. teplotě, slunečním svitu, srážkách a atmosférickém tlaku.

V průběhu roku nebyly seřízeny žádné barometry.

3.4. (2.1.) KONZULTACE, PORADENSTVÍ

Cíl: pomoc jednotlivcům nebo firmám při řešení problémů s astronomickým, meteorologickým nebo kosmonautickým prvkem. Nejčastěji se tyto konzultace týkají stavby nebo nákupu dalekohledů, Astronomické olympiády a aktuálních úkazů na obloze.

Hvězdárna na požádání poskytne potřebné konzultace, literaturu apod.

Realizace: osobně, písemně, E-mailem, telefonicky. Astronomická olympiáda, vedení oponentur středoškolské odborné činnosti.

Zajišťuje: Prudký

Plnění:

Byla poskytnuta celá řada konzultací nejčastěji se vázících ke koupi dalekohledu. Na řešení úloh z Astronomické olympiády byly formou speciálního semináře připravováni i studenti olomouckého gymnázia v Hejčíně (v celorepublikovém finále pak získali druhé místo).

3.5. (2.1.) KNIHOVNA, ČITÁRNA

Cíl: O knižní fond tvořený 2633 svazky rozdělenými do 16 oborů, 1247 kusů svázaných ročníků časopisů a CD ROM, je třeba pečovat a v rámci možností i rozšiřovat. Fond je využíván nejenom interně, ale některé tituly si může vypůjčit i veřejnost.

Realizace: péče, nákup, zařazení do fondu, výpůjční služby

Zajišťují: Černohousevová, Prudký

Plnění:

V roce 2009 byly zakoupeny čtyři knihy a tři Hvězdářské ročenky 2009 a bylo odebíráno 11 titulů časopisů.

3.6. (2.1.) PRŮMĚRNÉ A EXTRÉMNÍ METEOROLOGICKÉ HODNOTY

Cíl: vytvořit program umožňující vyhledávání průměrných i extrémních na Hvězdárně naměřených meteorologických hodnot. Jedná se o údaje o teplotách naměřených na Hvězdárně od roku 1974, srážkách naměřených od roku 1988 a slunečním svitu měřeném od roku 1990.

Realizace: prostřednictvím externího specialisty. Podkladové hodnoty připraví externistovi Hvězdárna.

Plnění:

Podkladové hodnoty jsou od prosince 2008 připraveny a v roce 2009 byly průběžně doplňovány novými údaji.

Od vlastnictví stanice Davis vykonává tyto operace samotná sonda.

4. (2.4.) PUBLIKAČNÍ ČINNOST

4.1.1. (3.7.1.) INTERNET A www STRÁNKY HVĚZDÁRNY

Cíl: prezentace činnosti Hvězdárny, předpovědi a aktuality z astronomie a kosmonautiky, meteorologická měření z automatické stanice apod.

Realizace: svépomocí, v pravidelných intervalech nebo aktuálně.

Zajišťuje: Černohousová, Prudký

Plnění:

Webové stránky hvězdárny byly v rámci jejich technických možností (ukázalo se, že ty nejsou optimální a vhodným se jeví jejich jiná koncepce) aktualizovány. Zcela mimo provoz pak byly při i po výpadcích dodávek proudu a po dobu trvání generální opravy elektro.

4.1.2. ČLÁNKY PRO REGIONÁLNÍ TIŠTĚNÁ MÉDIA

Cíl: cílená propagace aktivit Hvězdárny.

Realizace: týdenní, měsíční a příležitostné články.

Zajišťuje: Prudký

Plnění:

Podle typu média byly aktuální informace dodávány jednak pro tři média v týdenních (52 x) a jednak pro sedm médií v měsíčních (12 x) intervalech. V jedenácti případech byly poskytnuty zvláštní textové příspěvky. Pro olomoucký měsíčník Kdy – kde – co byl napsán dvanáctidílný seriál o planetách. Jejich protislužbou byly zdarma otištěné noticky o Hvězdárnou nabízených přednáškách pro veřejnost.

4.1.3. POLOLETNÍ NABÍDKY POŘADŮ PRO VEŘEJNOST

Cíl: cílená propagace pořadů a jiných aktivit Hvězdárny.

Realizace: zpracovat, vydat v digitální i klasické verzi vytištěné profesionální tiskárnou a distribuovat dvě pololetní nabídky veřejnosti.

Zajišťuje: Černohousová, Prudký

Plnění:

Včas vytvořeny, vždy před termínem i distribuovány.

4.2. PROPAGACE (3.1.2.)

4.2.1. PROPAGACE AKCÍ PRO INDIVIDUÁLNÍ NÁVŠTĚVNÍKY

Cíl: propagace nabídky a činnosti pro celý Olomoucký kraj

Realizace: a) písemně, elektronicky - vše svépomocí. V minulých letech došlo k zásadnímu rozšíření propagace akcí Hvězdárny elektronickou formou – E-mailem. Kromě aktualit budou pravidelně ke každému osmému dni v měsíci zasílány přehledy nabídky Hvězdárny na další měsíc těmto již kontaktovaným médiím jejichž počet se může rozšířit

- Mladá Fronta Dnes,
- Lidové noviny,
- internetová mutace iDnes,
- Prostějovský týden,
- Prostějovský večerník,
- Radniční noviny Prostějov,
- Olomoucký den,
- internetový server Kultura Prostějov,
- internetové centrum Cyrilometodějského gymnázia Prostějov,
- Spektrum Prostějov,
- Český rozhlas Olomouc a Brno,
- Rádio Čas,
- Televize Morava Olomouc,
- DDM Olomouc,
- internetové centrum CMG Prostějov,
- Právo,

- i – centrum MěÚ Prostějov.

b) v adresáři Hvězdárny je nyní 162 jednotlivců, kteří z vlastní iniciativy požádali o zařazení do databáze Hvězdárny.

c) pomocí plakátů a pololetních Nabídek pořadů Hvězdárny, www stránky Hvězdárny.

Zajišťuje: Černohousová, Prudký

Plnění:

Programová nabídka na I. a II. pololetí byla rozesílána dle adresáře, který k 31. 12. 2009 obsahuje 166 adres osob a institucí. Další nabídky byly rozdávány zájemcům.

Pro výše zmíněná média byly zasílány informace o nabízených pořadech v každém měsíci nebo týdnu. Každý měsíc byly připraveny živé vstupy do vysílání ČRo Olomouc a do TV Morava. Půlhodinový pořad o Hvězdárně byl natočen pro ČT Ostrava.

Vydána byla záložka do knihy nabízející přehled všech pořadů Hvězdárny.

4.3.2. PROPAGACE AKCÍ PRO ŠKOLNÍ SKUPINY

Cíl: propagace programové nabídky Hvězdárny speciálně školám mateřským, základním a středním.

Realizace: pomocí Katalogu pořadů pro školy jehož obsah je i v elektronické podobě přístupný na webových stránkách Hvězdárny.

Zajišťují: Černohousová, Prudký

Plnění:

Každý měsíc, vyjma prázdnin, byly rozesílány plakáty o uváděné pohádce a soutěži v daném měsíci. Speciální plakát byl pro prázdninový jarní týden a pro zářijovou soutěž v ZOO na Svatém kopečku. O všech akcích byli příspěvky informováni novináři. V dopise byli všichni adresáti pozváni k prohlídce našich webových stránek, kde jsou vystaveny všechny nabízené pořady Hvězdárny. Jednalo se o 370 mailových adres obcí olomouckého kraje, 287 základních škol, 166 mateřských škol, 9 dětských domovů a 13 Domů dětí a mládeže. Při zářijovém semináři byly rozdávány nové katalogy s nabídkou pořadů pro školy.

4.3.3. PROPAGACE AKCÍ PRO CÍLENÉ SKUPINY

Cíl: propagace nabídky Hvězdárny pro kluby, Letní školy a nedělní soutěže

Realizace: mj. plakáty, pololetní Nabídky pořadů, semináře pro pedagogy, www stránky, E-mailové dopisy, novináři. Propagace této nabídky v Olomouckém kraji: mimo novináře budou prokazatelně osloveny všechny základní a střední školy v Olomouckém kraji.

Zajišťují: Černohousová, Prudký

Plnění:

S výjimkou období generální opravy elektro byly vytvářeny a rozesílány plakáty o stěžejní přednášce pro veřejnost, o uváděné pohádce a soutěži v daném měsíci. Speciální plakát byl pro prázdninový jarní týden a pro zářijovou soutěž v ZOO na Svatém kopečku, druhý zářijový plakát informoval o dni otevřených dveří, zahájení výstavy Co pozoroval již Galileo Galilei a o zahájení dalšího ročníku Klubu Hvězdárníček. O všech akcích byli příspěvky informováni všichni novináři, kteří se zapsaly do databáze Hvězdárny. V dopisech byli adresáti pozváni k prohlídce našich webových stránek, kde jsou vystaveny všechny nabízené pořady Hvězdárny. Jednalo se o 370 mailových adres obcí olomouckého kraje, 287 základních škol, 166 mateřských škol, 9 dětských domovů a 13 Domů dětí a mládeže.

4.3.4. PRODEJNÍ CENTRUM ASTRONOMICKÉHO ZBOŽÍ

Cíl: nabídka upomínkových nebo naučných drobných předmětů souvisejících s astronomií nebo kosmonautikou (např. hvězdných map, map Měsíce, pohlednic, plakátů apod., z nichž většinu nelze zakoupit v běžné prodejní síti) ve svépomocí vybudované prodejně uvnitř Hvězdárny.

Realizace: při pořadech

Zajišťuje: Černohousová

Plnění:

Během celého roku byly prodávány naučné předměty související s astronomií a kosmonautikou. Vyprodané zboží bylo doplňováno a nabídka byla rozšířena o širší sortiment 3D pohlednic. O tyto pohlednice byl velký zájem.

4.3.5. EXTERNÍ PROPAGAČNÍ PLOCHY HVĚZDÁRNY V PROSTĚJOVĚ

propagace i prezentace činnosti, aktuality z astronomie a kosmonautiky, meteorologické souhrny apod.

Realizace: nástěnka v parku u hlavního vchodu Hvězdárny a na meteorologické stanici na Vojáckově náměstí v Prostějově.

Zajišťují: Černohousová, Prudký – podklady, Krupová, Sláma - realizace

Plnění:

Plakáty byly svépomocí vytvořeny a i další informace byly vystavovány.

4.3.6. PUBLIC RELATIONS

Cíl: propagace činnosti Hvězdárny, aktuality z astronomie a kosmonautiky apod.

Realizace: tisková prohlášení v případě aktualit, interview pro média

Zajišťuje: Černohousová, Prudký

Plnění:

V průběhu roku byl několikrát informován novinář z Prostějovského deníku o počasí. Při příležitosti znovuzahájení činnosti Hvězdárny, po generální opravě elektro, byla uspořádána tisková konference.

5. (4.) OSTATNÍ ČINNOST

5.1. REVIZE PROTIPOŽÁRNÍCH OPATŘENÍ A STAVU BUDOVY HVĚZDÁRNY, KONTROLA RUČNÍCH HASÍCÍCH PŘÍSTROJŮ

Cíl: naplnění norem vyžadujících každoroční revize tohoto druhu
Realizace: v průběhu roku zadáním soudnímu znalci z dané oblasti reviznímu technikovi
Zajišťuje: Černohousová, Prudký

Plnění:

Pravidelně na začátku měsíce byl kontrolován stav objektu Hvězdárny a ručních hasících přístrojů. Ty pak v září prošly i odbornou revizí, u čtyř byla měněna náplň.

5.2. REVIZE RUČNÍHO ELEKTRICKÉHO NÁŘADÍ A PRODLUŽOVACÍCH ŠŤŮR

Cíl: povinnost daná ČSN pro bezpečné provozování výše uvedeného.
Realizace: v průběhu roku zadáním příslušné firmě.
Zajišťuje: Prudký

Plnění:

Společně s kontrolou veškerého nářadí i šňůr jejichž počet se po generální opravě elektro zredukoval na minimum.

5.3. REVIZE EVENT. MODERNIZACE ELEKTRONICKÉHO ZABEZPEČOVACÍHO SYSTÉMU (EVS)

Cíl: povinnost daná ČSN pro bezpečné provozování výše uvedeného. Stávající ústředna je již zastaralá a není kompatibilní s moderními čidly, které na Hvězdárně postupně nahrazují porouchané původní. Revizní technik ve Zprávě o pravidelné revizi zařízení EPS z 15.12. 2007 uvádí: „Pro zaručení spolehlivé funkce doporučuji provést výměnu za systém EVS vyhovující současnému standardu.“
Realizace: výměnu ústředny zadat příslušné firmě.
Zajišťuje: Prudký

Plnění:

Provedeno dle normy, modernizováno.

5.4. REVIZE ELEKTRONICKÉHO POŽÁRNÍHO SYSTÉMU

Cíl: povinnost daná ČSN pro bezpečné provozování výše uvedeného.
Realizace: v průběhu roku zadáním příslušné firmě.
Zajišťuje: Prudký

Plnění:

Provedeno dle normy.

5.5. ZÁVODNÍ PREVENTIVNÍ PÉČE

Cíl: naplnění požadavků Zákoníku práce
Realizace: preventivní lékař Hvězdárny, jednání s ním o školení, prohlídkách, kontrole pracovišť apod.
Zajišťuje: Prudký

Plnění:

Společně v souladu se Zákoníkem práce. Nejbližší školení lékařem – preventistou v roce 2010, další v roce 2013. Nejbližší prohlídka zaměstnanců s pracovní smlouvou na dobu neurčitou lékařem – preventistou je nutná v roce 2010, další v roce 2013. Zaměstnanci s pracovní smlouvou na dobu určitou budou vyškoleni v oblasti BOZP a absolvovali zdravotní prohlídku lékařem – preventistou v první den nástupu do zaměstnání. V roce 2009 nedošlo k žádnému pracovnímu úrazu.

5.6. REPREZENTACE HVĚZDÁRNY

Cíl: aktivní přispění české astronomické obci i českému astronomickému dění.

Realizace: ředitel Hvězdárny je členem Rady Sdružení hvězdáren a planetárií, předsedou re-
vizního týmu České astronomické společnosti, členem Terminologické komise
České astronomické společnosti.

Zajišťuje: Prudký

Plnění:

Beze zbytku splněno.

5.7. ORGANIZAČNÍ A SPRÁVNÍ ČINNOST

Cíl: tato složka Hvězdárny zahrnuje veškerou činnost směřující k plynulému, kvalitnímu
a bezkonfliktnímu fungování organizace.

Realizace: v konkrétní podobě se řídí všeobecně platnými právními předpisy, pokyny
zřizovatele a vnitropodnikovými směrnicemi, řády a dalšími dokumenty tohoto
druhu. Absolvování školení.

Zajišťuje: Prudký

Plnění:

Beze zbytku splněno.

**5.8. VYBAVENÍ VENKOVNÍ PROPAGAČNÍ PLOCHY HVĚZDÁRNY DISPLAYEM
ZOBRAZUJÍCÍM POHYBUJÍCÍM SE TEXTEM AKTUÁLNÍ NABÍDKU**

Cíl: zlepšení způsobu zveřejnění aktuální nabídky Hvězdárny

Realizace: nákupem displaye, včetně softwarového zázemí. Vinou dodavatele přesun úkolu
z roku 2006 (objednávku dodavatel přijal v 5/2006).

Zajišťuje: Prudký

Plnění:

Beze zbytku splněno.

5.9. ŠKOLENÍ ZAMĚSTNANCŮ O BEZPEČNOSTI A OCHRANĚ ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

Cíl: naplnění norem vyžadujících tato školení s periodou 2 roky

Realizace: v průběhu roku zadáním specialistovi bezpečnosti práce

Zajišťuje: Černohousová, Prudký

Plnění:

Školení se uskutečnilo v květnu 2009, další v roce 2011.

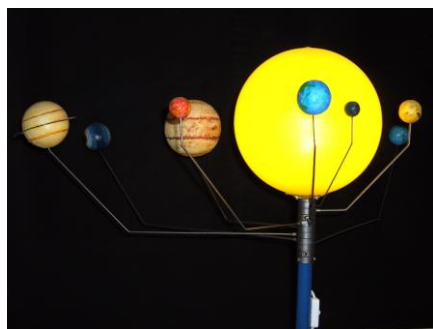
5.10. TELLURIUM

Cíl: model pohybu Země a Měsíc vůči Slunci je jedna ze základních a nejčastěji
využívaných výukových pomůcek na hvězdárnách bez planetária. Usnadňuje totiž
mj. vysvětlování střídání dne a noci a střídání ročních období na Zemi. Stávající
tellurium z roku 1975 vykazuje velmi značné mechanické vuly.

Realizace: nákupem u firmy zabývající se dovozem této pomůcky ze zahraničí. Jako krajní
varianta je zvažována možnost i zhotovení telluria svépomocí.

Zajišťuje: Sláma, Prudký

Plnění:

*Vhodné tellurium nebylo v nabídce výrobců nalezeno. Bylo
zhotoveno svépomocí náhradní (viz foto), které však nemá všechny
funkce klasického telluria.*

5.11. ROZŠÍŘENÍ KATEDRY V PŘEDNÁŠKOVÉM SÁLE

Cíl: uložení rozrůstajícího se počtu výukových pomůcek do uzavřeného resp. chráněného prostoru.

Realizace: zakázková výroba pojízdné skříňky vzhledově v souladu se stávající katedrou.

Zajišťuje: Sláma

Plnění:

Beze zbytku splněno.

5.12. STUPNĚ V PŘEDNÁŠKOVÉM SÁLE

Cíl: zlepšit výhled na projekční plátna, pomůcky, přednášejícího apod. z posledních řad v přednáškovém sále Hvězdárny, zlepšení akustiky sálu.

Realizace: zpracování studie, projektové dokumentace apod., včetně cenového kalkulu, zadat odborné firmě.

Zajišťuje: Sláma

Plnění:

Nesplněno, důvod finanční prostředky na stupně plánované byly použity na generální opravu elektro.

5.13. HYGIENA

Cíl: zlepšit sociální zázemí zaměstnanců Hvězdárny modernizací hygienického zařízení v koupelnách a WC u kancelářů.

Realizace: zpracování studie, projektové dokumentace apod., včetně cenového kalkulu, zadat odborné firmě.

Zajišťuje: Sláma

Plnění:

Nesplněno, důvod finanční prostředky naplánované na tento úkol byly použity na generální opravu elektro.

5.14. VSTUPNÍ ŠKOLENÍ NOVÝCH ZAMĚSTNANCŮ

Cíl: naplnění norem vyžadujících proškolení nových zaměstnanců

Realizace: po sepsání smlouvy s novým zaměstnancem. Vyškolí požární preventista.

Zajišťuje: Černohousová

Plnění:

V lednu byli noví zaměstnanci proškoleni.

5.15. NOVÝ PC PRO ROZPOČTÁŘKU

Cíl: firma Gordic, která pro Hvězdárnu zajišťuje servis účetních programů sdělila, že „stávající PC je technicky silně zastaralý a je třeba použít PC výkonnější“.

Realizace: nákupem nového PC když stávající PC se stane serverem pro internetové připojení Hvězdárny.

Zajišťuje: Lauková

Plnění:

Beze zbytku splněno.

5.16. PŘÍSTROJ PRO MĚŘENÍ SNĚHOVÝCH ATMOSFÉRICKÝCH SRÁŽEK

Cíl: automatická meteorologická stanice Davis Vantage Pro2 nemá ve svém standardním vybavení měřidlo sněhových atmosférických srážek. V zimním období je tak narušena řada naměřených dat vážících se k atmosférickým srážkám obecně.

Realizace: nákupem přídatného zařízení.

Zajišťuje: Prudký, montáž Sláma

Plnění:

Beze zbytku splněno.

5.17. OPRAVA OKEN

Cíl: původní, téměř 50 roků stará okna jsou tvořena deformovanými (netěsnými) dřevěnými rámy, což mj. způsobuje značné tepelné ztráty.
Realizace: odbornou firmou výměnou další části stávajících oken za moderní okna.
Zajišťuje: Prudký, Sláma.

Plnění:

Nesplněno, důvod finanční prostředky na plánované na tento úkol byly použity na generální opravu elektro.

5.18. OKNA V PŘEDNÁŠKOVÉM SÁLE

Cíl: původní, téměř 50 roků stará okna jsou tvořena deformovanými (netěsnými) dřevěnými rámy, což mj. způsobuje značné tepelné ztráty. Tato okna však musí být vybavena dokonalým zatemněním vnitřním nebo vnějším.
Realizace: konzultace tohoto problému s odbornou firmou, vypracování návrhu řešení včetně cenového kalkulu, případná realizace.
Zajišťuje: Lauková, Sláma.

Plnění:

Nesplněno, důvod finanční prostředky na plánované na tento úkol byly použity na generální opravu elektro.

INVESTIČNÍ ZÁMĚRY 2009

PŘEDPOKLÁDANÁ GENERÁLNÍ OPRAVA ELEKTROINSTALACE - uskuteční-li se, pak je projektantem odhadováno, že předpokládaná doba odstávky nejen na generální opravu, ale následné malířské, natěračské, úklidové apod. práce si vyžádají 5 – 8 týdnů. V tuto chvíli není známo, zda na generální opravu budou potřebné finanční prostředky ani kdy se oprava uskuteční. Programová nabídka na I. pololetí byla již stanovena, distribuována i medializována.

Plnění:

Beze zbytku splněno.

HODNOCENÍ INVENTARIZACE MAJETKU 2009

Podle příkazu ředitele čj. 121/09/P ze dne 24. 11. 2009 k provedení fyzické inventarizace k 31. 12. 2009 byla jmenovanou inventarizační komisí na Hvězdárně provedena fyzická inventura majetku, skladových zásob zboží určeného k prodeji, cenin a pohledávek a závazků.

Plnění:

Nebylo shledáno inventarizačních rozdílů.

RNDr. Jiří Prudký
ředitel